

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

AUTOR/-KA PRÁCE: Daniel Doležal

NÁZEV PRÁCE: **Zahraniční a bezpečnostní politika Ruské federace: od westernizačního k etatistickému přístupu**

OBOR STUDIA: Politologie

AUTOR/-KA POSUDKU: Mgr. et Mgr. Lukáš Tichý

TYP POSUDKU: posudek vedoucího

HODNOCENÍ PRÁCE:

1) Charakter tématu a cíl práce

Předkládaná bakalářská práce Daniela Doležala se zabývá problematikou zahraniční a bezpečnostní politiky Ruské federace v letech 1991-1999 tj. v období prezidentství Borise N. Jelcina. Konkrétně se pak práce věnuje působení vnitřních a vnějších faktorů na ruskou zahraniční a bezpečnostní politiku ve snaze odhalit, který z těchto faktorů způsobil ústup vlivu stoupců westernizačního přístupu v zahraniční a bezpečnostní politice Ruska a naopak zapříčinil nástup stoupců etatistického přístupu. V tomto kontextu je podle autora hlavním cílem této práce „komparace vnitřních a vnějších faktorů, které přímo ovlivnily pád stoupců westernismu v letech 1991 – 1999 a tím umožnily stoupcům etatistického myšlení v zahraniční a bezpečnostní politice RF uspět“ (str. 11). Naplnění hlavního cíle hledá autor prostřednictvím odpovědi na tyto dvě otázky:

- 1) „Jaké vnitřní a vnější vlivy v zahraniční a bezpečnostní politice RF zapříčinily nástup etatismu a ústup westernismu v Rusku?
- 2) „Jakým způsobem a jaký výše zmíněný faktor změnil Jelcinův postoj k zahraniční a bezpečnostní politice RF na přelomu jeho jednotlivých volebních období?“ (str. 11).

Za účelem dosažení hlavního cíle a zodpovězení položených otázek rozdělil autor práci do pěti částí. Po představení práce v úvodu se autor v první části zabývá teoretickým rámcem práce a hlavními koncepty, se kterými dále pracuje. Ve druhé části práce představuje autor metodologický rámec a hlavní metody, které využívá. Třetí část se pak věnuje vnitřním a vnějším faktorům ovlivňujícím zahraniční a bezpečnostní politiku Ruska v letech 1991-1996.

Čtvrtá část práce se pak věnuje vnitřním a vnějším faktorům ovlivňujícím zahraniční a bezpečnostní politiku Ruské federace ve druhém volebním období prezidenta Borise N. Jelcina (1996-1999). Poslední kapitola srovnává tyto vnitřní a vnější faktory ve zkoumaném období let 1991-1999. V závěru pak autor shrnuje výsledky, ke kterým ve své bakalářské práci dospěl a odpovídá na položené otázky.

I přes relativně zajímavý záměr mám k předkládané práci několik kritických připomínek, se kterými jsem autora opakovaně seznámil, a na které jsem jej průběžně upozorňoval. Přesto bohužel zůstaly nezpracované nebo jen částečně.

Za prvé, jako problematický se jeví již samotný cíl bakalářské práce (str. 11). A to jak jeho formulace, jež by zasluhovala daleko konkrétnější a preciznější vymezení, tak stanovení cíle práce, který je až příliš ambiciózní na bakalářskou práci a vyžaduje daleko větší prostor na jeho realizaci.

Za druhé, jako problematická se jeví také kritéria, která si autor v úvodu práce (str. 11) vymezil pro analýzu vnitřních a vnějších faktorů a zkoumání jejich vliv na ústup westernistů a nástup etatistů v zahraniční a bezpečnostní politice Ruska. Opět platí, že pro úspěšné naplnění cíle práce by bylo potřeba stanovit daleko širší škálu těchto kritérií a realizovat jejich hlubší analýzu s cílem ukázat, jak tato kritéria ovlivňují či neovlivňují zkoumaný proces tj. ústup westernistů a nástup etatistů. V neposlední řadě chybí v této souvislosti stanovení časového zlomu, který autor považuje za definitivní nástup etatismu na úkor stoupenců westernizačního přístupu.

Za třetí, s předchozími dvěma poznámkami pak bezprostředně souvisí otázka úrovně a realizace provedené hloubky analýzy dané problematiky, která je bohužel příliš povrchní. Většina kritérií resp. událostí, které autor ve své práci popisuje, by bylo potřeba analyzovat daleko více a hlouběji. Zejména obsah tří klíčových strategických dokumentů, obě rusko-čechenské války, ale hlavně vztahy EU, NATO a USA s Ruskem, či osoba B. Jelcina by zasloužily podrobnější rozpracování.

Po obsahové stránce zůstává bakalářská práce daleko za očekávanými, které si autor stanovil v úvodu. Zároveň předkládaná práce působí dojmem nedokončené práce a bohužel nepřináší nové závěry. V neposlední řadě je předkládaná práce hodně popisná a málo analytická.

2) Teoreticko-metodologické zakotvení

Na jednu stranu je potřeba ocenit jasné vymezení teoretického (str. 14-23) a metodologického rámce (str. 24-27) a následnou práci autora s teoretickými koncepty i vytyčenými metodami tj. případová studie a metoda komparace v empirické části práce. Na druhou stranu teoretický rámec pracuje pouze s omezenou literaturou resp. je založen výhradně na díle/ch dvou autorů tj. A. Tsygankova a P. Tsygankova (oba jsou to proruští a proputinští autoři), jejichž teoretické koncepty resp. přístupy tj. westernizační, etatistický a civilizační, autor nekriticky přejímá. Stejně tak by si hlubší analýzu zasloužil i metodologický rámec práce.

3) Struktura práce

Ke struktuře práce nemám žádné zásadní připomínky. Struktura bakalářské práce, která je vedle úvodu a závěru členěná do pěti hlavních částí, je logická. Stejně tak struktura úvodu, kde byly představeny teoretická a metodologická východiska, zhodnoceny jednotlivé kapitoly a jejich cíle a struktura závěru odpovídají kritériím kladeným KPOL na úvod a závěr bakalářské práce.

4) Práce se zdroji

K práci se zdroji také nemám žádné zásadní připomínky. Autor pracuje jak s domácími, tak i cizojazyčnými primárními a sekundárními zdroji. V bakalářské práci pouze chybí větší zastoupení ruskojazyčných zdrojů.

5) Formální stránka

Vedle obsahové stránky je velkým problémem také formální stránka bakalářské práce. Problémem je především špatné formátování poznámek pod čarou a jejich omezený počet. Na cca 70 stran připadá pouhých 29 poznámek pod čarou. Zároveň je velkým problémem jazyková stránka práce, kdy velký počet vět (odstavců) je psán velmi kostrbatě a neupraveně a ne vždy čtenář musí rozumět myšlenkám autora. V neposlední řadě práce trpí velkým množstvím chyb a překlepů, špatným psaním názvu zemí, např. Spojené státy americké psané s velkým „A“ tj. „Spojené státy Americké“ (str. 11) apod.

6) Závěr

Práce bohužel zůstává za očekáváním, které si autor vytyčil. Je příliš povrchní a nepřináší žádné nové poznatky. Navíc se jako problematické jeví naplnění cíle, neboť autor dospívá k závěru, že nelze jednoznačně určit, zda jsou to vnitřní či vnější faktory, které měly zásadní vliv na ústup westernistů a nástup etatistů.

I přes tyto nedostatky a výše zmíněné připomínky, bakalářskou práci Daniela Doležala **doporučuji k obhajobě.**

V Hradci Králové dne 11. 1. 2016

Mgr. et Mgr. Lukáš Tichý